

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER:
pénteken és minden törvény-
hatósági bizottsági közgyűlést
megelőző és követő napon.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Városi könyvnyomda-vállalat
irodájában.

Idé küldendők a kéziratok és
előfizetési díjak.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. * Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

József kir. herczeg.

Az egész nemzet aggodott életéért, de nemes szívének kihülését nem tudták megakadályozni sem a szeretet, sem a könyv, sem az imádság.

Az örök törvény visszakövetelte magának a legmagyarabb kir. herczeg porhüvelyét és mi sirva kísérjük utolsó útjára azt a nemes szívet, mely nemzeti eszményeink nagyságát és értékét meg tudta érteni.

Magyar volt a megboldogult minden ízében. Köztünk magyarok közt érezte magát legjobban. Irántunk való érzése **igazgyöngy** volt és talán ama szenvedések sebeiől termelt, melyek egy évezreden keresztül sajogtak nemzeti életünk testén. Később ezen sebek beforrtak és a gyógyítás munkájában nagyrésze volt a megboldogultnak, ki a mindennapi életből és az élet nagy mesterétől, a történelemből azt tanulta, hogy ez a nemzet nagy erőnyeivel a halhatatlanságra született.

József kir. herczeg nem politikai érdekekből húzódott hozzánk, hanem benső érzés, otthonról örökölt tradíciók fűzték a nemzet lelkéhez. Azért siratják ma milliók és azok a könyvek, melyek emlékezeténél felragyognak, üdén fogják nagy nevét köztünk fentartani mindörökké.

Szeretlet bennünket magyarokat szívből. És abban az időben, midőn a félreértések köde nehezedett hazánkra, az ő irántunk érzett szeretetének fényes napja nagyban hozzájárult ahhoz, hogy kitisztult a szemhatár.

Igazán elmondhatjuk, hogy leest a mi fejünk koronája és elköltözött közülünk az örök dicsőség fényes házába az a lélek, kinek dicsőséges élete dicsősége volt a hazának.

A megboldogultat a nemzet szeretetének glóriája vette körül. Ez a fény nem halványult el egy pillanatra sem, hanem évek folyamán emelkedett. Szerették. Hódolattal gondoltak a fenséges urra a paloták és gunyhók lakói, ismerték őt mindenki, nem esoda tehát, ha elmulása pillanatában egész Magyarország szemé könybe borult.

Szívének kimeríthetetlen jóságát ki tudná ezen szívtepő napokban betűkkel leírni? Nemes lelkének fejedelmi érényeit ki tudná elszámolni? Nyitott könyv volt egész élete és éppen azért nemesen megfutott életének megírója könnyen felállíthatja örök emlékezetének soha el nem porladó oszlopát.

Ami nemes, ami szép, ami gyönyörrel tölti el a lelkeket, ami az igazság aranytalapzatán épül fel, azt mind-mind szívébe vette a megboldogult. Ahol ő megfordult, ott a kultúra virágokat hajtott és szenvedő lelkek jóságának örökké buzgó forrásánál enyhültre találtak.

Ember volt a szó legnemesebb értelmében megáldva a Gondviseléstől meleg szívvel, érző kedélylyel. Egyesítette lelkében mindazt, ami hódolatra készíti a lelkeket. Ezért volt népszerűsége varázsos, ezért imádkozott beteggya mellett az egész ország és ezért borítja lelkünket néma fájdalom, mikor látjuk, hogy a **nemzet barátjának** nagy szíve megszünt dobogni.

Legyen áldás emlékezetén! Siri ágyában álmódja végig nemzetének dicsőségét. Irántunk érzett szeretetét pedig ültesse át a magyarok Istene utódai lelkébe, hogy az életben levők kövessék nagy érényeit és átvégyék ama szellemi kincseket, melyekkel a megboldogult egy egész nemzet oszhatlan hódolatát és szeretetét megszerezte.

Elmondhatjuk könyvekkel és virágokkal borított sirjánál, hogy semmi sem hiányzik az ő dicsőségéből, csak ő az igaz magyar, a nemes sziv, a mi jóságos atyánk hiányzik a mi nemzeti életünkben.

Meghajlunk az isteni akarat előtt, de azért gyászolni, siratni fogjuk a legnemesebbet mindörökké...

Koncz Ákos.

Városi tisztviselők fizetésrendezése.

A városi tisztviselők fizetésrendezésének kérdése nem ok nélkül foglalkoztatja a közvéleményt. Elvégre is érdekében áll a városnak, ennek a nagy, hatalmas, intelligens testületnek, hogy tisztviselői oly javadalmazással legyenek ellátva, mely megélhetésüket biztosítja, míg másrészt az ide vonatkozó javaslatok felett joga van a város közönségének itélkezni már csak azért is, mert egy esetleges kiadási többletet csakis ő fedezheti pótdadjával. Igaz, hogy a lapunkban említett javaslatban a tisztviselők fizetése rendezése címén nem mutatkozik emelkedés, ellenkezőleg, mintegy negyvenezer korona megtakarítás látszik az egyes állások megszüntetésével és a hivatali munkaerő helyesebb beosztásával, mégis az látjuk, hogy a szervező bizottság, mely unos-untig foglalkozott a szervezeti szabályzat átdolgozásával és a tisztviselők fizetésrendezésével, az utolsó órákban egy tollvonással megsemmisítette a fizetésrendezésre vonatkozó javaslatot.

Ezen megsemmisítésnek okát nem tudjuk, mert azt elfelejtette megokolni a szervezeti szabályzat átdolgozására kiküldött bizottság. Lehetnek, nézünk szerint, fogvatkozásai a javaslatnak, de másrészt oly becületlen igyekezettel számol a viszonyokkal, hogy egy kevés simitással, toldással vagy változtatással nagyban hozzájárult volna a tisztviselők megnyugtatásához.

Ennyit akartunk bevezetésül megemlíteni azon cikkelyhez, melyek törvényhatósági bizottsági közgyűlésünk egyik érdemes tagja küldött be hozzánk közlésre és melyet szóról-szóra leadunk az eszmék felvilágosítására és az eszmék tisztázására.

T. Szerkesztő ur!

Rég óta figyelemmel kísérem a szervezeti szabályzat átdolgozására kiküldött bizottság munkáját. Azt hittem és nem jótalanul, hogy a hosszas tanakodás, tanácskozás meghozza a kívánt gyümölcsöket. Most azonban azt látom, hogy parturiant montes, nascetur ridiculus mus. Kár volt annyi szép órát, drága időt eltölteni a szervezeti szabályzat átdolgozásával, mert az átdolgozás nem tartalmazza a modern eszmék végrehajtásának még szándékát sem. Első, már a kiindulásnál nagy hiba esett, midőn a hivatalfőnökök véleményét nem kérdezte meg, illetve általában nem kérte be a szervezetet átdolgozó bizottság. Debreczen város hivatalfőnökei modern emberek és a gyakorlati téren mozogva, figyelemmel kísérik a közigazgatás minden ágát, sokat olvasnak és mint a közigazgatás gépének részei ismerik mindama eszközöket és módokat, amelyek a közigazgatás menetét megkönnyítik. A hiányokat is csak ők ismerhetik, éppen azért az egyes hivatali főnököknek a szervezeti szabályzat átdolgozására vonatkozó nézeteit figyelembe kellett volna venni. És bár nagy elismeréssel vagyok a szervező bizottság egyes tagjainak szakértelme iránt, már kezdetben aggódtam az átdolgozandó javaslat során, mert a bizottságban oly tagokat is láttam, akik élettudásuknál fogva a közigazgatás menetével nem foglalkoztak, abba éppen azért betekintést nem nyerhettek és így a mintaszerű közigazgatásról még vázlatot sem készíthettek. Nem csoda tehát, ha a szervező bizottság most már bevégezt munkája a közigazgatás ügyeit mélyebben ismerő szakemberek előtt kevés értékkel bír egyrészt, míg másrészt az átdolgozás nem sokat lendít közigazgatásunk különböző javítást igénylő részlein. A szervezeti szabályzat átdolgozására kiküldött első bizottság, mely 1896-ban fejezte be munkáját, tervbe vette az alpolgármesteri állás fel-

állítását városunkban. A javaslat azonban elbukott, pusztán pénzügyi okokból. Én a magam részéről helyesnek és célravezetőnek tartottam és tartom ma is az alpolgármesteri állás felállítását és munkakörét a budapesti alpolgármesterek ügyköréhez képest állapítanám meg.

Debreczen nagy város és polgármesterének a mostani szabályzat szerint nagyon sok a dolga. Mert nemcsak a főfelügyeletet gyakorolja a városi közigazgatásnál, nemcsak előlököni kénytelen hetenként a tucatszámú hirdetett különböző gyűléseken, de anyyi ember fordul hozzá tanácsért, jogorvoslásért, állásért, kenyérért, végül anyyi ceremóniális kötelességei vannak, melyek kizavarják munkájából, hogy valóban csak az esetben teljesítheti mindezen reárott kötelességeket, ha állásának áldozatul hozza nemcsak minden idejét, hanem nyugalmát és egészségét is. El nem zárkozik egy pillanatra sem a felek és az okvetlenül vele tárgyalni óhajtó, vele beszélni kívánó megjelentek előtt, reggeltől késő estig ezer és ezer különböző városi és nem városi ügyekkel kell foglalkoznia és mindamellét magas állásánál fogva azt is megkívánjuk tőle, hogy minden egyes alkalommal reprezentálja a város állásának és egyéni értékének súlyával. Amiből az következik, hogy én a polgármestert a szoros értelemben vett hivatali robot munkától felmenteném, mert egy nagy város polgármestere nem arra való, hogy aprólékos munkában, ezerágu gondban emészsze fel idejét és pusztítsa idegrendszerét, hanem arra, hogy bőles körültekintéssel, józan szigorral jegyezje a tisztviselők munkásságát, mlndent meglátó szemeivel őrizze a város nagy érdekeit és öre legyen a közigazgatás, kultúra és a humonutárius érdekeinek. Quod erit demonstrandum — méltóságának amugy is nagy terhét ne neveljük aprólékos közigazgatási dolgok végzésével.

Az alpolgármesteri állás felállításra igaz, hogy újabb terhet jelentene a város háztartásában, de ennek javadalmazása bőven kitélnék a mostani szervező bizottság által megszüntetni javasolt két tanácsnoki állás megtakarításából. E lap hasábjain legutóbb egy városatyá nem helyeselte a két tanácsnoki állás megszüntetését. Ezen nézetét részben magam is osztom, mert ily nagy városnak szegényügye nagyobb gondozást igényelne és mondjuk, egy tanácsnok nagy és emberszerető, áldásos munkát fejtethet ki, ha reá bízniák a szegényügy vezetését, a szegényház és a vele rokon emberbaráti intézmények gondozását. Elfogadnám azt is, ha nem tanácsnok volna ezen ügyosztály vezetője, hanem valami más címmel bíró magasbaj javadalmazású tisztviselő. Ez esetben a most beszüntetni javasolt egyik tanácsnoki fizetésből megtakarítás volna eszközölhető és a megmaradt rész, hozzácsatolva a szintén beszüntetni javasolt másik tanácsnoki állás javadalmazását, elegendő volna a felállítandó alpolgármesteri állás javadalmazásához.

A főügyező állástól elválasztani óhajtanám a jog- és pénzügyek vezetését, mert a főügyezőnek, mint a város tollának, szintén van elég dolga. A közgyűlési tárgyak előkészítése, a városi hivatalok munkásságának ellenőrzése, a polgármester helyettesítése előggi igénybe veszik idejét és mivel nézetem szerint a főügyező állás egy egész embert kíván és hivatalának kötelességei egész munkakörét betöltik, semmivel sem okolható meg a szervezeti szabályzat átdolgozására kiküldött bizottság ama, a nagy városok közigazgatási életében hallatlan javaslata, hogy a főügyező egyszersmind a jog- és pénzügyi tárczáit is vezesse. Ezt meg abban az esetben sem tartom helyesnek és célravezetőnek a közigazgatás érdekében, ha felállítanánk az al-

polgármesteri állást is, annival is inkább, mivel, mint fentebb említettem, az alpolgármesteri állás rendszeresítése, egy szegényügy vezető osztályfőnök beállítását — és végül a főjegyzőnek kikapcsolása a jog- és pénzügyi bizottságból újabb terhet nem róna a városra, legfeljebb annyit, hogy az alpolgármester fizetése magasabb volna a főjegyző fizetésénél. Vagyis megtakaríthatnánk az egyik beszűntetni javasolt tanácsnoki állás 4000 korona törzsfizetését, az új javaslatban ajánlott 1000 korona lakáspénzt, továbbá a szegényügyi osztály vezetőjének adandó második tanácsnoki állásból levonhatnánk 800 koronát és 400 korona lakáspénzt, ezen két összeghez adnánk 800 koronát és 400 korona lakáspénzt és így kikerülne az alpolgármester 6400 korona javadalmazása. Így azután sem a polgármester, sem az alpolgármester, valamint a főjegyző nem volna agyonterhelve és minden tekintetben gyorsabb volna a közigazgatás ügyeivel foglalkozó tisztviselők és felek érintkezése a város szellemi és anyagi életének vezetőivel.

Nagy haladást látok abban és dicsérem a szervező bizottság ama javaslatát, mellyel az árvaszéki elnök állását elválasztja a tanácsnoki állástól. Az árvaszék vezetése örökösi és anyagi felelősséggel jár és épen azért munkaköre teljesen elválasztandó a tanácsnoki állástól. Mivel pedig az elnök sok munkát végez és mostani árvaszékünk az ország minta árvaszéke, méltó és igazságos, hogy javadalmazása emeltesse. Megjegyzem itt, hogy *Városatyja* cikkének azon részével, melyben az ülnökök fizetésének emelését nem tartja helyesnek, nem értek egyet és javadalmazásuk méltányos felemelését igazságosnak és méltányosnak találom.

Nem akarok ez alkalommal részletesebben foglalkozni a többi tisztviselőek szánt fizetésrendezéssel. Nézetem szerint a javaslatnak a megtakarítás volt egyik célja, míg a másik az, hogy segítsen a tisztviselők anyagi helyzetén. És mivel a javaslat a korpótlékokt is életbe akarta léptetni, az emelést és a korpótlékok összegét azon összegből kívánta fedezni, melyet megtakarítandónak vélt a felesleges állások javadalmazásának beszűntetéséből. A javaslat nagy része teljesen helyes alapon épült fel és azért semmiképpen sem tudok a szervezeti szabályzat átdolgozására kiküldött bizottság álláspontjára helyezkedni, midőn az egész javaslatot elveti anélkül, hogy annál jobbat, a takarékoskást okosabban megoldott állítana helyébe. Mert vagy czélja volt a szervező bizottságnak javítani a tisztviselők anyagi helyzetén, vagy nem. Ez utóbbi esetben teljesen felesleges volt a sok ánketezés, gyűlölések, vitakozás és nem ritkán személyeskedés, ha pedig az volt a bizottság tiszteletreméltó szándéka, hogy javít a tisztviselők helyzetén, akkor vagy a javaslatot kellett volna elfogadni, vagy legalább alapul elfogadni arra nézve, hogy a nagy dobszóval hirdett nagylelkűségi szándékból váljék is valami valóra.

Megengedem, hogy a tisztviselők egyikének-másikának fizetésemelésé, vagy az emelésről való lemaradás nem tetszik sokaknak. Magam is jobban szerettem volna látni, ha a rendezés az egész vonalon megtörténik és nem csak egyesek javadalmazása emelkedik. Ez azonban zavarólag hatott volna a házipénztár jelenlegi állapotára egyrészt, míg másrészt bizony vannak egyes állások, melyeknek javadalmazása elégséges, míg ismét vannak nagyobb képesítést kívánó állások, melyek nagyon szerényen vannak dotálva. Amazokat emelni könnyelműség volna, emezeket meghagyni pedig méltánytalanság.

Nem tagadom, hogy legigazságosabbnak tartanám a korpótlék behozatálát és pedig 1906 január hó 1-étől

kezdődőleg. Ez esetben javulna a tisztviselők helyzete és nem történnék kiálló igazságtalanság senkivel. Tudták, érezték és belátták ezt a többi városok is és így módon igyekeztek biztosítani tisztviselőik könnyebb megélését. És én azt hiszem, hogy a tisztviselők legszívesebben üdvözölnének egy olyan javaslatot, mely 1906 január 1-étől kezdődőleg 20%-nyi korpótléket adna nekik még talán az esetben is, ha ezen korpótlék nem számíthatnák be a nyugdíjba. Mert annyi bizonyos, hogy a nyugdíjalap annyira meg van terhelve, hogy a korpótlékoknak a nyugdíjba való beszámításával a legnagyobb zavarba jutna a nyugdíjalap. Egyébiránt lehetne növelni a mindinkább fogyó nyugdíjalapot akképen is, hogy a tisztviselők fizetését után nyugdíjba most fizetett nyugdíj százalékukat illetően 5%-ra emelnek fel és a közgyűlés a költségelőirányzatba az eddigienél néhány ezer koronával magasabb összeget állítana be. Ez a korpótlék behozatala azonban csak abban az esetben volna keresztül vihető, ha a mostani javaslatban említett felesleges állások megszüntetésébe a közgyűlés beleegyeznék. A korpótlékok ez idő szerinti azonban csak azoknak adnák, kik tíz év óta szolgálnak a városnál.

Nem hallgathatom el, hogy többekkel eszmecsereit váltva a tisztviselők fizetésének rendezéséről panaszokat tettek, hogy miért kívánunk a tisztviselők fizetésemelést, mikor 1896-ban e tekintetben teljesítette öhájtáskat a közgyűlés. Ezek a jó urak ugy látszik efelédik, hogy azon szerencsétlen és nagy részben igazságtalan szervezés óta idős-tova tíz év mult el, a megélhetési viszonyok nehezebbek lettek és a közigazgatás ügyszámai 40%-kal emelkedtek. Azt meg határozottan elitélem, akik olyanforma nyilatkozatokat tesz, hogy akinek nem tetszik a mostani fizetés, mondjon le és akad száz más ember helyébe. Nagyon, de nagyon kevéssé becslili az ilyen nyilatkozatot a tisztviselőket, akik elvégre is nem cselészszámba mennek és joggal megvárhatják, hogy munkásságuk tisztos anyagi jutalomban részesüljön. Ilyen nyilatkozatok különben nem nagyon emelik városunk renuméját az idegenek előtt, kik bizonyára, és jogosan botránkoznak meg az efféle kijelentéseken.

Mindezen elmondottakat összevetve nem szabad ad graecas calendas elodáznunk tisztviselőink fizetésrendezésének kérdésért. Nyerjen az megoldást a legközelebbi közgyűlésen. Igaz ügyet be lehet vinni a közgyűlés elé. Nekem mindegy, akármilyen formában batároz is a közgyűlés, én a magam részéről elfogadom és szívesen megszavazom mindazt, amivel becsületes, munkás és szorgalmas tisztviselőink megélhetési gondjain segíthetek, mert míg egyrészt ismervé az élet küzdelmet, tudom, hogy a tisztviselők mai javadalmazása nagyon is mérsékelt, addig azt sem szívesen venném, ha e tekintetben hátrább maradnánk, mint a nálunknál sokkal szegényebb városok a jó tisztviselők iránt való becsületben és a becsületes, tisztakezü munka megjutalmazásában.

Ha a bemutatandó javaslat nem felel meg a közgyűlés tetszésének, készíttessen új javaslatot és vegye ezt mielőbb tárgyalás alá úgy, hogy az a jövő év elejére jóváhagyást nyerjen a belügyi kormánytól. Az így előálló kiadási többlet megkerül a megszüntetendő állások eddigi javadalmazásából. Vagyis gondoljon már egyszer valahára a közgyűlés arra is, hogy képzett, egész embereket állítsunk a közigazgatás gépezete mellé és ne tömjük tele a hivatalokat olyanokkal, akik családva kezük ügyességében, vagy megunva kisipari foglalkozásukat, a városhoz tódnak, hogy gyönyörködjenek a meg nem érdemelt *Tekintetes ur* címnek. Nem a számot kell nevelni a közigazgatásban, hanem az erkölcsi

munkás szintet kell emelni és akkor valóban olcsó lesz még a legrágább közigazgatás is.

Bizottsági tagtársaim figyelmébe ajánlom azért a városi tisztviselő ügyét és kérem őket, hogy miután elég szigorúak vagyunk tisztviselőink munkásságának megítélésében és miután bevallhatjuk örömmel, hogy mostani tisztikarunk becsületes komolysággal igyekszik nagy feladatát és a polgárság érdekeit teljesíteni és megvédeni, legyünk méltányosak a tisztikar szerény óhajtása iránt és ne zárkózzunk el attól, hogy támogatásunkkal könnyebb és gondtalanabb megélhetésüket biztosítsuk.

Ezekben akartam elmondani nézeteimet a tisztviselők fizetésrendezéséről. Kérem soraim közzétételét és maradjon tisztelettel tek. Szerkesztő urnak

Debreczenben, 1905 június 16.

Várostatya N^{ro}. 2.

A mentőegyesületről.

(K.) Az elmúlt napokban ismét tettünk egy lépést a mentőegyesület megalakításának útján. Az ügyet *Doma-hidy* Elemér főispán vette kezébe és mi ismervé az ő emberszerető szívét, nemes érdeklődését az intézmény iránt, hisszük, hogy a régen húzódó ügy végleges befejezést nyer az egyesület megalakításával.

A múlt napokban tartott értekezleten tartalmas és sok tekintetben érdekes vita indult meg a mentőegyesület alakításának kérdésében. A jelen voltak két csoportra osztottak. Az egyik csoport amellett érvelt, hogy a mentőegyesületet a városi tanács vegye kezébe és azután a társadalom is támogassa a nagy célt, míg a másik csoport egyenesen kimondta, hogy a mentőegyesületet a társadalom teremtesse meg és azután kérje fel a várost, mint erkölcsi testületet a megvalósított eszme támogatására.

Ugy egyik, mint másik csoport tiszteletreméltó okokat hozott fel indítványának támogatására. Sokan abban a nézetben voltak, hogy a társadalom immár annyira meg van terhelve mindenféle tagsági díjak fizetésével, hogy alig remélhető ezen intézmény élete. Mások ismét azt mondták, hogy első sorban a város van kötelezve ezen intézmény felállítására, sőt hangoztattak olyasfélélt is, hogy miniszteri rendelet kötelezi erre a nagyobb városokat és így Debreczent is. Voltak végül olyan hangok is, melyek attól tartottak, hogy a városnál nem jut oly könnyen dűlőre a dolog, mintha a társadalom veszi kezébe az egyesület megalakítását. Hosszas vita után az értekezlet a társadalmat kívánva felkérni a mentőegyesület megalakítására oly módon, hogy a megalakulás után az egyesület, mint ilyen kérje fel a várost az ifju intézmény erkölcsi és anyagi támogatására. Bizottságot is választott, illetve küldött ki az értekezlet kebeléből, mely bizottság ha elvégzi feladatát, meg fogják tartani az egyesület alakuló gyűlését.

A mentőegyesületré városunkban nagy szükség van. Szépen kifejtette ezt *Burger Péter* dr., aki szeretettel agítál már évek óta a mentőegyesület megalakítása ügyében. Mert ha mentőegyesületünk lesz, nem fog elpusztulni anyni emberélet, mint mostanság és nem leszünk tanui olyan jeleteknek, melyek ma naponként előfordulnak utcáinkon az egyes szerencsétlenségűk és balesetek alkalmából. Ez az egyesület szeretetből fog dolgozni és azok, akik a szenvedő emberiség szolgálatát veszik magukra, önzetlenül teljesítik emberbaráti érzésük parancszzavát. A mozgalom fölelevenítőt tehát méltán megilleti elismerésünk és mi a

szenvedő emberiség érdekében kifejtendő munkásságuktoi nagy eredményt várunk.

Elismerjük, hiszen érezzük, hogy a társadalom egyrésze kegyetlenül meg van adóztatva társadalmi és emberbaráti kötelességek teljesítésével. És pedig ez a teher a társadalom egy bizonyos osztályára nehezedik állandóan, arra az osztályra, mely igen sokszor önmaga érdekében mond le, csakhogy a köz javára dolgozhassék filléireivel. Nem látjuk ellenben az ilyen üdvös, emberbaráti, kulturális mozgalmaknál városunk gazdag polgárságát, mely csodálatosan húzódozik a jótékonyosság gyakorlásától. Senki nagyobb tisztelettel nem viseltetik polgáraink óre és tiszteletreméltó ennyé: a takarékoság iránt, mely hatalmas tényezője volt a magyarság anyagi jólétének, de azt még sem tudjuk megérteni, hogy miért nem leljük városunk gazdag polgárait áldástosító kezekkel dolgozni az emberszeretet és kultura műveinek alapterakásánál. Ily körülmények között nem csoda, ha a folyton terhekkel dolgozó másik társadalmi osztály kimerül és újabb alkotások erőteljesebb kiépítéséhez nincs anygi ereje.

Szépén kérjük azért polgárainkat, támogassák a mentőegyesületet és mutassák meg, hogy a szeretet által nyújtotta fillérekből épül fel városunk legújabb intézménye: a *mentőegyesület*.

Levél a szerkesztőhöz.

Vettük a következő levelet:

Tisztelt Szerkesztő Ur! Becses lapjában méltóztassék alábbi soraimnak helyt adni.

Miődn a városi tanács az ugynevezett pércsi sörből korzót csinált, a virág-piaczot a Kossuth-utca közepére helyezte át. Ezen igen sokan megütődtek nemcsak azért, mivel a legtöbb városban a virág-piacz a város legszebb és legforgalmasabb helyén szokott lenni, hanem azért is, mert a virágárosok el vannak mintegy dugva a nagy közönség elől. A legtöbb ember reggelenként a piac-utczán fordul meg és bizony-bizony jártában-keltében megvenne egy csokrot vagy egy szál virágot, ha azok útjába esnének. Most azonban kénytelen kimenni egy rózsáért vagy szegfűért a Kossuth-utczára, amely nem esik útjába és így igen sokszor csak azért nem vesz virágot, mert restel oly messzire kimenni.

A virágárusál nem veszi el az utcák szépségéből, sőt emelné azt. Mivel a virág-piacz ugys a déli órákig tart, az ott maradt zöld hulladék déli 1 órára el is volna takarítható. Külföldön, de közelebb nálunk Budapesten, Pozsonyban, Szegeden, Aradon, Győrött, Temesvárott mindenütt a főutczán van a virágpiacz, miért kell azt nekünk egy ugyan szép, de mégis csak mellékutczába erőszakolni?

A virág-piaczot vissza kell hozni a Piacz-utczára, még pedig a Tisza-palota elé. Adjunk egy kis szint az utca sivráságának és üdeséget a szemnek. Ezen módon segíteni fogunk a virágárosok jogos panaszán és a szebbnél-szebb virágokkal kincsesé tesszük a Piacz-utczát. Olyan csekély kérés ez, melynek teljesítése semmi akadályba sem ütközik, csak egy kis esztétikai érzék kell hozzá és jó-akarát.

Virágkedvelő.

Segítsünk a tüdőbetegeken.

A nagy alföld, hol a legmagyarabb nép lakik, veszedelemben van. Pusztító, gyilkoló kór támadta meg az emberek szervezetét és kora síroka temeti azokat, kik nemzetünk legerősebb törzsei. A statisztika szomorú képet nyújt arról a hallatlan pusztításról, melyet a tüdővész visz végbe a magyar faj nem pótolható veszedelmére.

A József főherczeg szanatoriumi egyesület időként megindító szavakkal fordul a magyar társadalomhoz segítségért. Nem kincseket kíván, nem lehetetlen áldozatokat kér a jó szívektől, hanem filléreket, hogy ezen porszemekből mielőbb felépíthesse az alföldön a tüdőbetegek menzházát. Az általános, nagy, kiapadhatatlan emberszeretetre hivatkozik, megrázóan festve le a halál aratását éppen azon a vidéken, hol a magyarság gerincze lakik. Lukács György főispán, az egyesület elnöke nemes érzésének minden erejét ezen magasztos ügynek szenteli és oly tevékenységet fejt ki, hogy rettenetesen kellene csalódnia a magyar társadalom szívében, ha nagy munkájának betetőzésére soká kellene várnia.

Nemcsak egyesek, hanem a nemzet életét mentjük meg, ha közremunkálunk az alföldi szanatorium felépítésén. Mert idejekorán védekezhetünk az ember legnagyobb ellensége: a tüdővész ellen. Gátat kell tehát vetni ennek a rettenetes betegségnek és a tudomány hatalmával, az általános emberszeretet erejével meg kell törnünk hatalmát, nehogy temetőkké legyen telve az alföld szíve, mely eddig a jólétnek és boldogságnak, a munkaszeretetnek és szorgalomnak gőcpontja volt.

A nagyobb városok, de még az ország kis községei is meghallották a riadó szót és sietnek megmenteni adományokkal az emberiség szerencsétleneit. Főleg a magyar hölgyek fejtenek ki nagy tevékenységet az alföldön emelendő szanatorium ügyében. És ez a nemes, czél szent az ő kezükben legjobb helyen van. A nőket érző szívvel ajándékozta meg a szegények Istene és ők értenek ahhoz, miként kell letörölni az irgalom selyemkendőjével a verítéket az életért aggódo nagy- és nehéz beteg homlokáról. Ők tudják legjobban, hogy mit vesz a család az atyában, az édes jó anyában és a hervadásnak indult gyermekekben. Ővek lévén az élet fájdalmának legnagyobb része, a szenvedések iskoláján menve keresztül, mélyebben átérzik a szenvedést, a nyomort, a megfáradt lelkek vergődését és a haladkó utolsó sóhaját.

A női szív a szeretetben magasztosul fel és a világ hideg, a nyomor hatalmasabb, a kétségbeesés gyakoribb volna a földön, ha nem a nők vennék kezükbe a boldogtalanok ügyét. Szavuk, hatalmuk, gyöngéd kezük, nemes szívük egyaránt alkalmasak az emberbaráti intézmények megteremtésére és gondozására és soha el nem fogyó szeretetük fényével és melegével egyedül képesek a világ nagy és megnevezhetetlen sebeinek begyógyítására.

Felkérjük azért városunk nagy közönségét, különösen hölgyeinket, lépjenek be a József főherczeg szanatorium egyesületbe. A rendes tagsági díj évenként 4 korona. De ha ezen koronák összegyűlnek, felépül a kicsiny téglaközi és a hely, hol az **embermentéssel** fognak foglalkozni és a tudomány erejével, az emberterető szív gondos szeretetével visszaadja az életnek, a családnak, a társadalomnak és magyar hazának azokat, kik most reményvesztetten néznek korai sirdabólások elé.

Koncz Ákos.

A rabsegélyző egyletről.

Elnöki megnyitói beszéd

a „Debrecezen városi és hajdúvármegyei rabsegélyző-egylet” közgyűlésén.

Tisztelt Közgyűlés! Köszönetet mondok tisztelt tagtársainknak, kik megjelenésükkel is bebizonyították meleg érdeklődésüket a mi szerény ügyünk iránt, melyről azt hiszem, hogy az nem fölösleges, sőt inkább üdvös és szükséges.

Bűn és bűnhődés igen közel és igen messze esnek egymáshoz.

Igen közel, — mert az a talaj és a lelki állapot, melyből a bűn fakad, az erkölcsi züllés, a nyomor, a gonosz és erőszakos szenvedély és indulat már a legnagyobb szenvedés, ugy, hogy a bűnhődés körülveszi, már meg is előzi a bűnt, de egyszersmind azt nyomon követi a lelki béke és a jövő alakulás megrontásával.

Igen messze, — mert az igazság lassan jár, — azt a büntetés, melyet halandó emberek szabnak ki egymásra, sokszor utól sem éri, máskor csak lassan éri el a büntetést; ha pedig előri, ki tudja, sikerült-e mindig gyarló emberi erővel megtalálni a büntetés helyes és igazságos mértékét? Ki tudja összemérni, helyes arányban áll-e a bűn és bűnhődés?

A büntetben nemcsak az egyének, hanem egyszersmind a társadalomnak, az egész emberiségnek nyomorúsága, szenvedése jut fölszínre, de megoszlik és átterjed az egészre a bűnhődés is.

Ha már a büntetést, melyet az egyénre a törvény kiszabott, el nem háríthatjuk, küzdjünk legalább a másik ellen, mely a bűn forrása és megalágya, mely azt körülveszi, megelőzi és nyomon követi, mely a bűnt szüli, annak elkövetőjét pedig megöli a természeti törvény erejével.

Ez a küzdelem nemcsak a bűnhődést, a szenvedést csökkenti, de a bűnökét is, mint ahogy a mocsrár lecsapolásával csökken a betegség is, mely abból fejlődött; és ez a rabsegélyző egyeletk czéja és törekvése.

Ezért azt hiszem, az olyféle fel fogás, mintha fölösleges, sőt igazságtalan volna a gonosztevékért buzgólkodni addig, míg a becsületesek közt is van nyomor elég, elvult és csak oylanforma álláspont, mint mikor az utcáik világítása ellen azzal az érveléssel harcoltak, hogy az fölösleges, mert a tisztességes ember estére ugys haza megy.

Mi haladjunk a megkezdett úton, szerény helyet kérve, nem károsítva más jótékony törekvését, sőt hozzájuk csatlakozva, hogy áldásos tevékenységük eredményeit, amelynyire lehet, mi is fokozzuk.

Dr. Szűts Miklós,
rabsegélyző-egyleti elnök.

Hírek.

— **Thaly Kálmán dr. itthon.** Thaly Kálmán dr. városunk I. kerületének országgyűlési képviselője, a jeles történettudós a pünkösdi ünnepeket választói között töltötte. Péntek este érkezésekor a vasutnál Kovács József polgármester és Vecsey Imre főjegyző, valamint Márton Imre, a debreczeni 48-as és függetlenségi párt elnöke fogadták. A pártelnök a tudós képviselő tiszteletére pünkösdi másnapján ebédet adott, melyen városunk vezető férfiai voltak hivatalosak. A délutáni órákban Thaly Kálmán dr. meglátogatta a nagyerdői népiúnepeket, hol szívesen ovációkban részesítették.

— **Gazdák tanulmányutja.** A debreczeni gazdasági egyesület több tagja június 28. és 29-én Kecskemétre utazik az ottani gazdaságok meglátogatására. A társasággal utazik Király Gyula gazdasági tanácsnok is

— **Esztvő. Tóth Béla** gyógyszerésznek és nejének **Góttl Irma** urasszonynak kedves, szép leányának írunkasán f. hó 15-én délután 6 órakor esküdtöt hűséget **Árvay Géza** dr. kir. albiró, a fiatalabb bírói kar jeles tehetségsű tagja. A nászmenet az örömszülők nagygyűlési nyári lakából indult ki, éppen abban az időben, midőn a virágos kocsiokzóró vonult fel a szép, lombos virágokkal beszőt uton. A polgári bejegyzés után a család rokona Miskolczy László gáborjánai ev. ref. lelkész áldotta meg az új párt fenéki szellemi beszédében, szövege a házasság életét boldogító szeretetről és hűségről. Az egyházi szertartást követő lakomán jelen voltak: öv. Árvay Sándorné, Vecsey Viktor, Vecsey Sándor ev. ref. lelkész nejevel, Csanak József családjával, öv. Szeőke Jánosné családjával, Szabó Miklós családjával, Márton Imre nejevel, Lovász János nejevel, Várkonyi Gábor dr. járásbíró nejevel, Árvay Béla dr. ügyvéd nejevel, Szilágyi Imre, Somogyi Zoltán dr., Hutiray L. József dr., Szabó Elek és Sámy László. A násznagyot tisztelettel Vecsey Viktor és Csanak József töltötték be. Az új párthoz, valamint az örömszülőkhez az esküvő napján özönével érkeztek a jókívánatok.

— **A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara f. hó 15-én közgyűlést tartott Szabó Kálmán elnök, országgyűlési képviselő vezetésével. A kamarai ülésen igen sokan voltak jelen és a gyűlésen sok üdös határozatok hoztak. A kamara életében öröndetes dolgok történtek az elmuot év alatt, amik annak tulajdonitunk, hogy a városban hatalmas munkaeurű, nagy tudású férfiak kezében van, kik' lankadatlan buzgalommal viselik szívközüen a magyar kereskedelem és ipar érdekeit.

— **A hortobágyi sáskairás.** A hortobágyi sáskairás még mindig nagy munkaerővel folyik, baj azonban, hogy az írtásra előirányzott összeg fogyatékán van és a kormány nem vállalkozik a költségek viselésére. A városi tanács mindennek daczára elhatározta, hogy a sáskák esetleges pusztításának megakadályozására hajlandó a további költségeket előlegezni az államnak. A sáskairás nemcsak Debreczen érdeke, hanem az egész környéké, méltó tehát, hogy a város által eddig adott összegben felül ne terheléssé tegyék. A tanács a jelzett irányban felterjesztést intéz a földművelési kormánynak.

— **A mentőegyesület.** A napokban népes értekezlet volt a mentőegyesület megalakítása ügyében a városháza nagyteremben, Domahidy Elemér főispán elnökletével. Az értekezlet kimondotta, hogy az embermentő egyesület társadalmi uton kívánja megteremtetni, annak idején kikérve a város támogatását is. A részletek megállapítására egy bizottságot küldötték ki, mely ha bevégzi munkáját, megtartják nyomban az alakuló gyűlést.

— **Szabadságon. Körner Adolf** városi tanácsnok tegnap kezdte meg egy hónapra terjedő szabadság idejét.

— **Löversenyek.** A debreczeni lovaregylet f. hó 17-én és 18-ikán tartja meg a versenyt, az általakitott versenypályán. A löverseny, a nevezésekből következtetve, igen látogatott lesz.

— **A kis állomás kitolása.** Mint illelékes helyről értesülünk, a debreczen—fűszesabonyi és debreczen—hajdunászi vasut részvény társaságok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a hatvan-utcai állomást kihelyezik a Széchenyi- és Tóczóskert közé. — A részvénytársaságok abból a nézőpontból indul ki, hogy a mostani állomás kihelyezésével a városnak fejlődése, terjedése biztosíva lenne, míg a mostani állomás és az ott közlekedő vonatok nemcsak a város egészséges terjeszkedését, de a közlekedést is akadályozzák. A terv mindenesetre megfigyelésre méltó és valószínű a város hasznára válik.

— **Városi takarékpénztár.** Városunk vezetőisége már régebben foglalkozik egy városi takarékpénztár tervének megvalósításával, ez irányban azonban még nem történtek olyan lépések, melyek a vitatás alapjául szolgálhatnak. Mi a magunk részéről sok tekintetben osztjuk egyik helyi lapnak a városi takarékpénztár felállítására vonatkozó megjegyzéseit és lapunk legközelebbi számában hozzá fogunk szólni ezen kérdéshez, mely a kivételre immár megérett. Lapunk egyik munkatársai szakszerű czikkben fogja kifejteni álláspontját a városi takarékpénztár melóbb való felállításának szükségességéről.

— **Nagyerdői csendélet.** Nem egy ízben panaszodtunk már, hogy a nagyerdői haszaltan keres valaki békét, csendet és nyugalmat. Hajnalban a lövészekől nem pihenhet az üdülő, egész nap pedig szakadatlanul trombitálnak, holott ez nem kellemes a fülnek. De ha már a trombitatanfolyam kinn is van a nagyerdőben, lenne legalább annak valamelyes meghatározott órája, de az mégis borzasztó, hogy reggeltől-estig hallgassák az ottani lakók azokat az ártikulátlan hangokat. Kérnének e tekintetben valamely intézkedést.

— **A Polgári-kör mulatsága.** A Polgári-kör nyári mulatsága ma lesz a nagyerdői Dobos pavilonban. A rendezőség mindent megtett a siker érdekében és így bizonyára igen sokan lesznek jelen a kedélyesnek ígérkező mulatságon.

— **A helyi vasut megállónál** levő ülőpadokat köznyen megviselte az idő vasoga. Disztenelnek és kényelmetlenek. Kérjük a helyi vasut igazgatóságát, hogy javíttassa ki ezeket a lökőzát. Megjegyezzük itt, hogy a közönség nagy köszönettel venné, ha a helyi vasut a nagyerdői csósházzal szemben is helyezne el két ülőpadot.

— **A virágkocsi korzó,** melyet Miskolczy Lajos tb. főszolgabíró és Kállay Frigyes huszárszázados rendeztek, pompásan sikerült és a mentőegyesület nemes intézményének szép jóvedelmet hozott. Debreczen város is résztvett a korzóban gyönyörűen díszített kocsi-jával. Csak azon csodálkozunk, hogy a nagy Debreczenben csak olyan kevés kocsi akadt a szép felvonuláshoz. Annyi bizonyos, hogy nehéz bennünket a legnemesebb czélnak is megnyerni. Bizonyára van legalább is száz magánfogat városunkban és ime még husz nem került azokból a Simonyi-utra. Annál nagyobb dicsőretet emlekezünk meg a rendezők nemes törekvéséről, azt kívánva, hogy hasonló irányú szándékaikat kísérje a mostaninál is nagyobb anyagi siker. mert az erkölcsi fényes volt.

— **A városház kutja.** A városház udvarán van egy kut, mely immár nem adja a vizet oly bőven, mint régen. A tanács tehát utasította a mérnöki hivatalat, hogy fogjon hozzá a kut mélyítéséhez. A mérnöki hivatal a napokban már megkezdte a munkálatokat. Bőségsébb vizet bizony nem ártana, mert a városházán levő illemhelyek visszajapj talán azért vannak, hogy a víz azokon csörgödezzék.

— **A nagyerdői hidegvíz-gyógyintézet megnyitja!** A víz alkalmazása gyógyezésekre, hőmérsek, alak- és időtartam tekintetében oly sok változatosságot enged, hogy azt a legkülönbözőbb betegségeknek eredményel alkalmazhatjuk. Általában a vírgyógyintézet edzőleg, ételtőlleg és erősítőleg hat, az anyagcsere fokozódása, az idegrendszernek kedvező befolyásoltatása által a beteg szerveknek megváltozott működésük idéztetik elő. Sem fiatalja, sem öregje nem zárandó ki a hidegvíz-gyógyintézet alól. A fiatal szervezet erőteljesebben fejlődik és gyarapszik mellette, míg a magasabb korban a hanyatló erők felénkíti és a lassan működő szerveket felfrissíti. Eredményel alkalmazható tehát a vírgyógyintézet és annak különféle alakjai: 1. Súlyos betegségek utáni elgyengülésnek. 2. Erősödési és edzési szempontból, a légző szerveknek hurutos állapotra való hajlamánál. 3. Táplálkozási zavaroknál, u. m. vérszegénység, sápkór, kövérég, köszvény, görvélykór- és csukorvizelelnél. 4. Gyomor-, bél- és májbetegségeknel. 5. Vérkeringési zavaroknál, vértőlulási- és aranyeres bántalmaknál. 6. Rheuma- és idegbántalmaknál. 7. Az idegrendszer megbetegedéseinel, a neurastheniánál, ennek sokoldala jelenéseineél, mint: fejfáras, szédülés, fejnyomás, levertség, szellemi és testi kimerültség, álmatlanság, asthma, ideges szívbántalmak, a gyomor-, bél- és nemi szervek neurastheniájánál, hysteriánál, Basedow-féle betegségnél, górcsós és hűdés állapotoknál. — A nagyerdői hidegvízgyógyintézet modern és czélzserű berendezése, fekvése és kitűni puha víz föltötte alkalmas tényezők a vizikúrának sikeres használatára. Fővárosi szakértői szemelvet végzi a teendőket, az árak mérsékelték. Orvosi felügyelet. Az intézet egész nap nyitva férfiaknak: d. e. 9 óráig és d. u. 5—8 óráig; nőknek d. e. 9 órától d. u. 5 óráig.

Szerkesztői üzenetek.

Z. Nagyon szivesen foglalkozniánk azzal a bizonyos kérdéssel, de lapunk keretébe az nem tartozik természeténél fogva. Egyébiránt legyen ön meggyőződve, hogy a mostani viszonyok közepeit e tekintetben meddő minden vitatkozás. Hagyjuk ezt a vitatkozász akokra, akik a politikából élnek és éppen emiatt nem jut idejük a dolagra. A szép cikkelyt megíróküz és talán legjobb volna, ha valamelyik politikai lapba méltóztatnék beküldeni. Tartalmánál fogva bizonyára szivesen közli azt bármelyik lapírtásunk.

W. A. Szepeshéla. Az elismerő sorokat köszönjük, többet is szeretnének dolgozni, de erők szétforgácsolódik a kicsinyes kötelesekben. Örömmel várjuk az ígért lejevételt, addig is üdvözlét minden oldalról.

Mentő. Méltóztatásék Burger Péter dr. urhoz fordulni, ki a legnagyobb készséggel ad felvilágosítást a mentőegyesület alakulásának részleteiről.

B. S. A pékműhelyek legutóbbi megvizsgálásánál a hatóság ti-tott talált szennyet eleget. Példaadás végett meg kell a piszkos műhelyek tulajdonosait büntetni és midőn a helyi lapok az ilyen rendetlen sütőhelyek tulajdonosait megnevezi, a nagy közönségnek és a közegezségügynek tesz szolgálatot.

Szeredai. Czigeket nem ajánlunk. Megnyugtatóására azonban szvesen kijelentjük, hogy a kérdéses gazdasági czikkeket Debreczenben is megkapja épp oly olcsó árban, mint az osztrák fővárosban.

K. és V. Cserepéldány megy. A figyelmet köszönjük.

Cz. I. Jászberény. Várjuk a megkezdett munka folytatását.

Utmutató a városházán.

A polgármester fogad minden kedden és pénteken 11 órakor.

A tanács rendes tanácsülést hétfőn és csütörtökön délelőtti tart; a tanácsnokok ez időben feleket nem fogadnak.

Az árvaszék szerdán és szombaton és a hó utolsó napján délelőtti tartja üléseit. Az árvaszéki előadók feleknek felvilágosítást adnak és fogadnak hétfőn, kedden, csütörtökön, pénteken d. e. 10—12-ig.

A közigazgatási bizottság minden hó 5-ikén tartja üléseit.

Az iktató hivatal hétköznapokon d. e. 9-től 12-ig, d. u. 3—5-ig, vasárnap és ünnepnapon 9—11-ig fogad el §adványokat.

Hivatalos órák a városházán. Hétköznapokon d. e. 9—12-ig, délután 3—6-ig; vasárnapokon és ünnepnapokon 9—12-ig.

A hivatalok és azok száma a városház fő- és mellékkapui alatt kiügyesített táblákon jelezve vannak.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerek-raktárában
gyógyszerészi különlegességek
és illatszerek
a legnagyobb választékban kaphatók.

== Eredeti francia és angol gyártmányok. ==

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legutánjában és jótállás mellett eszközöli FÖLDVÁRI L. debreczeni első elektrotechnikai vállalata Kossuth-utca 1. sz. (az udvarban). Villamos felszerelések, zseb-lámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára.

Képes árjegyzék ingyen.

Telefon-szám 168.

Uri divat, kalap és fehérmű üzlet Békés Lajos Debreczen, Piac-u. 44. dr. Ujfalu-sz. ház. Angol női bluzokat, férfi fehérműveket és kelenyegét mérték szerint a legszebb kivitelben készít.

Angol plaidek és takarók, svéd bőrkabátok Borsos Katánál.

Hivatalok részére

mindenféle

RUGGYANTA- és RÉZ-BÉLYEGZŐK,

PECSETNYOMÓK,

SZÁMOZÓGÉPEKET

és

ÁLLANDÓ FESTEKPÁRNÁKAT

olcsó árban.

5 évi jótállás mellett, a legpontosabban készít az

ELSŐ DEBRECZENI

RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ GYÁR

és KÖNYVNYOMDA

Debreczen, Simonffy-utca Sesztina-ház.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s az uji lovassági laktanyával szemben, a hadházi ut jobb oldalán fekvő és Hegedűs István és nejtől kisajátított majorság föld, illetve major 1905 október 1-től 1908 október 1-ig terjedő három évre a városháza nagytanácsstermben folyó 1905. évi július 18-án megtartandó nyilvános árverésen a legtöbb bérösszeget ígérőnek haszonbérbe fog adni.

Kiküldési ár 550 korona, melynek 10% a bánatpénzül kézpénzben az árverés alkalmával az árverést vezető bizottság kezéhez letétbe helyezendő.

Árverelni szándékozók által az árverési feltételek, a város számvévi hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1905 június hó 13-án.

A városi tanács.

Jszakosság nincs többé!!!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szesz italba egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR sőtétér, mint a világ minden szobaszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenesszesség teszi az iszákosságnak a szesz italit. A COZA oly eszedes és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtji, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos örvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próbát adogat és egy közönsé irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kérésedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 371. sz.

Vágya ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE

(Dépt. 375.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

TÓTHGYULA
VASKERESKEDŐ, DEBRECZEN, Plácz-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti, gazdasági és mélyészeti szerződményeket és felszereléseket; kerti vasutortok, gyermek-kocsi, fürdőkádiak, jég-szekrények, vas- és rézbutorok, peronospora- és kerti foszféndők, minden vas- és fémiparhoz való szerződmények, tilkásé kerítés-bunak, építőközvetítés vaszerendék, vas- és porcellán-kályhák, utóbiakhoz multiplikátor (hőfejlesztő) betétek. — Legelőcsőbb bevásárlási forrás.

Hirdetések leközlésére

legalkalmasabb

a városi könyvnyomda-vállalat

kiadásában megjelenő

„A V Á R O S”

című heti lap,

mivel ez a nagy keresletnek örvendő lap a város és megye vagyonos közönségének állandóan kezében forog s így a feltűnő és csinos kivitelű hirdetések egész héten át a hirdetőkre tereli a szükségletét beszerzeni óhajtó közönség figyelmét.

Debreczen szabad kir. város könyvnyomda-vállalata

Városházépület. (Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a leg egyszerűbbtől a legdrágábbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legbiztosabban állítatnak ki. — **V**idék ki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Tartós betűcemből készült tömönvényekkel helybeli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos ár mellett a legrovidebb idő alatt szolgálunk.

Sürgőnyezim:

VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Telefon: 270. — Alapítatott 1561-ben.

Ruhafestő

és vegyszertári tisztító intézet

HARABÉCZY ANTAL

DEBRECZEN,
Széchenyi-utca 42-ik sz.
Telefon 323.

Fehérnemű
Gőzmosoda!!!

A

bel- és külföldi

gyógykülönlegességek

a naponta felmerülő

gyógyszer-ujdonságok,
hasonszenvi gyógyszerek,
kötszerek, szépitőszerek

legnagyobb raktára Debreczen és vidékére

Mihalovits J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti laboratoriuma

Debreczenben,

Főpiacz 31-ik szám,

a városházzal szemben.

TELEFON 308.

MELOCCO PÉTER

TELEFON 308.

GYŐR. BUDAPEST. DEBRECZEN.

Képviselet: Debreczen és Hajdumegye részére: LUKÁCS VILMOSNÁL, Hatvan-utca 5.

Márványmozaiklap.
Műkő- és Czeméntárgyár.
Beton és vasbeton.
Építési vállalat.
Átereszek készítése.

Szabadalmazott géppel gyártott **karmantus** és **csömösztölt** Czemencsövek, Csatornázás.
Beton és Granitto Ferrazo burkoló munkák.

Lukács Vilmosnál kaphatók rendkívül olcsó áron

a JOHN-féle kéménytoldó,

mely minden kémény huzatát megjavítja, füstaklatást megszüntet.